

A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM SZAKMAI HITVALLÁSA

SZFE

SZÍNHÁZ- ÉS
FILMMŰVÉSZETI
EGYETEM

A TÁJÉKOZÓDÁS TISZTESSÉGE

Az SZFE modellváltási folyamatában számos esetben érezhattük úgy, hogy semmibe veszik véleményünket, tapasztalatunkat. Alig több mint egy hónapja értesítettek bennünket, hogy az átállás elkerülhetetlen: sem előtte, sem azóta, sem a fenntartó, sem a törvényelőterjesztő, sem szakmai szervezetek nem érezték szükségét annak, hogy eredményeket, adatokat, statisztikákat, folyamat-elemzéseket kérjenek tőlünk. Ezzel szemben a kormányhoz közelálló véleményformáló körök nem mulasztották el, hogy a nagy nyilvánosság előtt megvetően és megalázóan minősítsék intézményünket.

Cicero csak előszóban javasolja az *insinuatío* (alaptalan vádaskodás, befeketítés) használatát, mivel akkor nincs idő a valóságtartalom átgondolására. Írásban ellenjavallt, mert könnyedén cáfolható, szélsőséges esetben kifejezetten nevetségessé teheti használóját. Kivéve persze olyan közegben, ahol a karaktergyilkosság áldozatának nincs esélye az objektív cáfolatot a közvéleményhez, sőt még a döntéshozókhoz sem eljuttatni.

Az elmúlt hetek legerősebb és talán legfájóbb üzenete (és a valóság ellentéte), hogy az SZFE-n az ELMÚLT HARMINC ÉVBEN nem történt változás. Hatásosabb egy fertőzésnél: elhangzik parlamenti felszólalásban, megfogalmazódik egy szakmai szervezet nyílt levelében, összehangolt interjú-áradatban, végül már szimpatizáns, baráti társaságok is hümmögnek, hogy jó ez az egyetem, csak kár, hogy harminc éve nem történt ott semmi.

Azzal áltattuk magunkat, hogy végzett hallgatóink pályán elért sikerei igazolnak minket, hogy az egyetem munkájának ellenőrzési garanciái elégségesek, hogy a rengeteg új szak indítása, a felvételizők részéről tapasztalt hatalmas és egyre növekvő érdeklődés, az évi több mint száz vizsgaelőadás, vizsgafilm és a számtalan díj önmagáért beszél.

Nem számoltunk azzal, hogy milyen törékeny, mennyire sebezhető az a terület, amelyet képviselünk. Hogy az általunk oktatott szakmákban a minőség szempontjai mennyire hátra vannak sorolva, ha a társadalmi és politikai térben (el)helyezkedő mindenkori *véleményformáló körök* választják el a jót a rossztól.

Ebben az anyagban összefoglaltuk az elmúlt harminc év eredményeit, a benne szereplő adatok ellenőrizhetők, azokért felelősséget vállalunk.

Azért állítottuk össze, mert abban bízunk, hogy létezik még a tájékozódás tisztessége.

30 ÉV IDŐREND BEN

1990 Szemléletváltás a színházrendező képzésben

1995 Bábszínész szakalapítás

2000 Megalakul a Doktori Iskola

2002 A mozgásképzés reformja

2003 A zenés képzés reformja

2006 Bolognai átállás - osztott és osztatlan
képzések akkreditációja

2007 A színházi dramaturg képzés megújítása

2008 Bábrendező szakalapítás

2009 Doktori Iskola megújult akkreditáció

2010 A fizikai rendező-képzés indulása

2010 A látványtervező MA képzés indulása

2011 A filmszakmák képzésének reformja: 6x6 képzés elindul

2012 Új "DokMa" képzés

2012 Új DocNomads nemzetközi képzés

2013 A színházrendező képzés megújítása

2013 Elindul a rendezőasszisztens képzés

2014 Elindul a drámainstruktor képzés

2016 Elindul a Viewfinder nemzetközi képzés

2016 Doktori Iskola Phd képzés kezdete

2019 A játéktervező képzés indulása

2021 PuppeTry nemzetközi bábképzés

A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM SZAKMAI HITVALLÁSA

Az SZFE oktatási munkájának minőségét a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság kontrollja és európai normarendje szavatolja, a MAB minden graduális és posztgraduális szakunkat folyamatosan akkreditálja, az intézményi akkreditációkat magas értékekkel abszolvtuk. Az SZFE-n folyó művészi oktatást a nemzeti és nemzetközi díjak tömege igazolja.

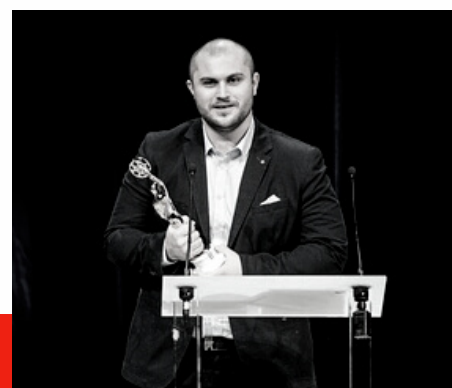
Az utóbbi évtizedben kiosztott állami nagy- és középdíjak között a színházművészeti területen a kitüntetettek 75%-a, a filmművészeti területen kitüntetettek 54%-a végzett az SZFE-n. A fiatal tehetségeket elismerő Junior Prima-díjban, a színház- és filmművészet kategóriában, a 2010 óta díjazottak közel 90%-a SZFE-s alumni.

Összes színházi állami díj 1990 óta	573	423 SZFE	74%
Összes színházi állami díj 2010 óta	228	170 SZFE	75%
Összes filmes állami díj 1990 óta	276	185 SZFE	67%
Összes filmes állami díj 2010 óta	83	47 SZFE	57%
Összes színházas, filmes Prima Primissima Junior 2010 óta	63	54 SZFE	86%

“Az SZFE oktatási munkájának minőségét a szakma jelentős többsége régóta alacsony színvonalúnak tartja.”

“A Magyar Teátrumi Társaság megalakulása óta hangsúlyosan azt az álláspontot képviseli, hogy a színházi és filmes felsőfokú képzés nyerje vissza régi rangját.”

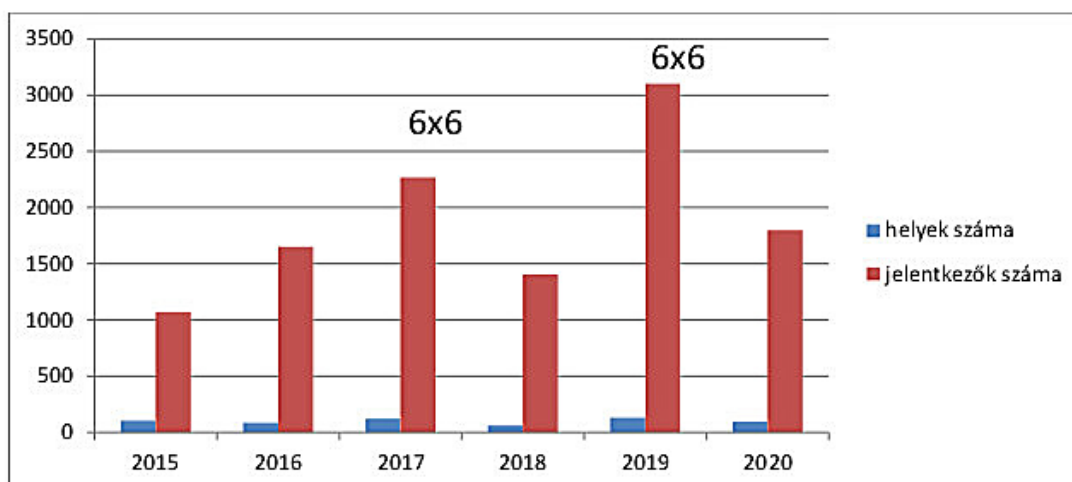
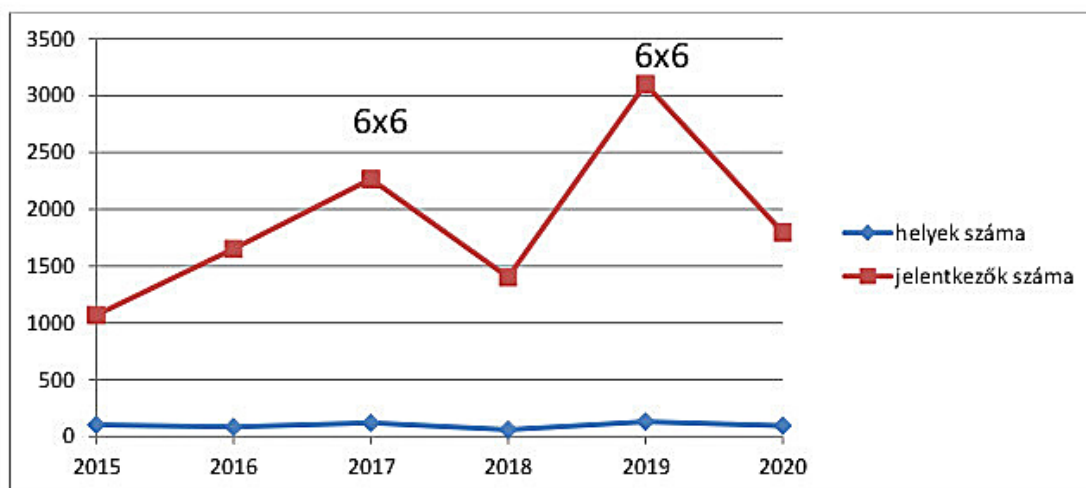
Az SZFE-n kívül a világ egyetlen filmes felsőoktatási intézménye sem volt képes három egymást követő évben **három hallgatói alkotással Diák Oscar-jelölést** kapni, amit 2018-ban **Kovács István** díjra is váltott.

TEHETSÉGGKIVÁLASZTÁS

Az SZFE-n hosszú-hosszú évtizedekre nyúlik vissza a minden szakon többfordulós felvételi folyamat — melyet szakonként, nyomon követve a generációk tudásképletének változását csakúgy mint a kor és az ágazatok kihívásait — szinte évről-évre megújítunk. Az egyetem oktatói közössége rendkívüli időráfordítással és felelősségvállalással végzi ezt a munkát.

Az egyetem egyik sikermutatója a jelentkezők száma. A felsőoktatás területén szinte általánosan kijelenthető, hogy a jelentkezők száma folyamatos csökkenő tendenciát mutat. Nálunk pont az ellenkezője a helyzet.

EREDMÉNYEK, PÁLYALEHETŐSÉGEK, PÁLYÁN MARADÓK ARÁNYA

A tanári kar felelős pedagógusok közössége, mindannyian a Nemzeti Felsőoktatási Törvény értelmében és szellemében végzik nevelő-oktató munkájukat, tehát mint minden állami fenntartású egyetem, így az SZFE is Magyarország egészének értékeit gyarapítja, nem kizárólag állami intézményeket, hanem a független kulturális szcénát is. Miként egy állami képzésben végzett gépészmérnök sem kizárólag a Mátrai Erőműben tudja diplomájának értékét az ország egészének javára fordítani.

SZÍNHÁZMŰVÉSZETI INTÉZET SZÍNműVÉSZ SZAK - HÁROM SZAKIRÁNY

A 2009–2019 között végzett százhetven színművész elhelyezkedése az önálló, vállalkozó diplomások országos arányához közelít. **A táblázat a 2020-as állapotot mutatja.** (2009-2019 végzettek)

Állami vagy önkormányzati fenntartású színházban	68 %
fővárosban	42%
vidéken	26%
Független társulatokban	6%
Szabadúszóként, produkcióra szerződve, jellemzően kőszínházakban	22%
Pályaelhagyó, pályamódosító	4%

“

...az egyetemen végzett hallgatók nem szolgálják ki a magyar kőszínházi hálózatot, melyet az adófizetők befizetéseiből, közfeladatellátás céljából tart fenn az ország.

A magyar színházi intézményeket nem egyedül az SZFE dolga ellátni fiatal színművészekkel, hiszen két felsőoktatási színészképzés működik az országban. A szerződéseket, a mobilitást, a fiatal színművészek preferenciáit együttesen kell vizsgálni a két egyetemen.

Az SZFE azóta nem indít két színművész-szakot egy évben (kivéve öt évente zenés és öt évente báb szakirányt), amióta a Kaposvári Egyetemen a színművész-képzés beindult, ezzel kifejezett önkorlátozást gyakorolva, és felelősséget vállalva azért, hogy ne alakulhasson ki túltermelési válság. A Vidnyánszky Attila által bevezetett ún. duális képzés szinte teljesen elzárta az SZFE számára a csatornákat azok felé a színházak felé, melyek ebben részt vesznek. Az egyetem a legnagyobb erőfeszítések mellett sem tud kíváncsiságot ébreszteni sok igazgatóban, a vizsgaelőadásokat az igazgatók legtöbbször, sokszor személyes meghívások ellenére sem látogatja. Ennek ellenére a végzős hallgatók nagy százalékban kőszínházaknál helyezkednek el pályakezdőként: **az elmúlt tíz évben a végzettek 78%-a kőszínházban, ebből 38% vidéki színházakban kezdte pályáját.** Többen két-három vidéken eltöltött év után szerződnek Budapestre.

Az elhelyezkedési statisztika csakis a két intézmény együttes vizsgálata esetén mutatna az egész színházi szakmára vonatkozatható és elemezhető eredményt.

Az elterjesztett hamis adatokból az következne, hogy még több fiatal színművészre lenne szükség országosan, ez pedig valószínűtlen.

SZÍNHÁZRENDEZŐ - NÉGY SZAKIRÁNY (2009-2019 VÉGZETTEK)

A JELENLEG IS AKTÍV SZFE-N VÉGZETT SZÍNHÁZRENDEZŐK ARÁNYA	
Színházrendező	77%
Zenés színházrendező	100%
Bábszínházi rendező	90%
Fizikai-színházi koreográfus, rendező	38% rendező 62% színész, táncos, koreográfus

“
én úgy tudom, hogy keveset, de engem is meglepett, talán 22-3 végzett, fiatal színész került be a színházi körforgásba.... ..egyébként engem is megdöbbentett a szám, tehát én azt hittem, hogy ennél jóval több, hiszen jóval többen végeznek ezeken a szakokon, de hát sajnos csak ennyi.”

“
Az elmúlt évtizedben folyamatosan csökken azon színészhallgatók száma, akik végzésük után a kőszínházakban helyezkednek el.”

“
A tanári kar nem viseli a felelősséget a közpénzből fenntartott kőszínházaink szakemberekkel történő ellátása iránt!”

Az elmúlt öt év alatt (2015-2019) végzett 86 színészből 67-en kőszínházban tagok (30-an vidéki, 37-en budapesti kőszínházban), 12-en szabadúszók, jelentős kőszínházi munkákkal, 5-en két független színháznál állandó tagok. Pályaelhagyó nincs! Olasz Renátó filmrendező MA hallgató, egy tanítványunk baleset utáni rehabilitáción vesz részt.

Az adatok egyáltalán nem igazolják az MTT állításait a rendezők esetében sem. Mindazonáltal a rendezői pálya nyomkövetése, a pályakezdés gondozása sokkal nagyobb körültekintést, a hosszútávú bizalmat igényli. A színházi törvény nem biztosít garanciát több színházi szakma pályakezdői számára, ezek közé tartozik a rendező is. **A színházrendezők ott tudnak dolgozni, ahová meghívják őket.** A színházigazgatók sokasága nem látogatja a rendező hallgatók vizsgáit.

2009-től 36-an szereztek az egyetemen rendező diplomát, ebből 4-en zenés szakirányú színházrendező, 10-en bábszínházrendező és 13-an fizikai színházi rendező-koreográfus szakon. A fizikai rendező képzésből a legtöbben táncosként, színészként, koreográfusként dolgoznak. Gyakorló rendezőként összesen 25-en dolgoznak/dolgoztak, ők együtt több mint **310 előadást rendeztek 2011 óta, amelyből 218 magyarországi, kőszínházi előadás.**

A 218 kőszínházi előadásból 83 bábszínházi rendezés.

A 83 bábszínházi előadásból 74 vidéki, 9 fővárosi bemutató.

A bábrendezések 89,1 %-a tehát vidéken történt.

A fennmaradó 135 kőszínházi rendezésből 74 vidéki kőszínházban, 61 pedig fővárosi kőszínházban valósult meg.

A kőszínházi rendezések 54,8 %-a tehát vidéki előadás.

A 135 bemutatóból 71, azaz 52,6 % MTT tag színházban volt.

A 2009 óta végzett rendezők 71 alkalommal dolgoztak 21 különböző MTT tagszínházban. *

	Magyarországon, kőszínházban bemutatott rendezések	Vidéki rendezés	Fővárosi rendezés	MTT tag színházban bemutatott rendezés	Egyéb kőszínházban bemutatott rendezés
Bábszínházi rendezés	83	74	9	-	83
Nem bábszínházi kőszínházi rendezés	135	74	61	71	64
Összesen	218	148	70	71	147

“Különösen fájó az is, hogy a végzett színházrendezőket alig-alig hívják rendezni a kőszínházakba. Ennek elsősorban az az oka, hogy az egyetem oktatói közössége a független szféra felé orientálja a hallgatókat.

Összesen 135 kőszínházi rendezés (61 főváros+ 74 vidék).

Összesen 83 bábszínházi rendezés (9 főváros +74 vidék).

Tehát a 2009 óta végzett 25 rendező vidéki kőszínházban 148 előadást rendezett.

*Budaörsi Játékszín/Latinovits Színház, Budapesti Operettszínház, Debreceni Csokonai Színház, Dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház, Fővárosi Nagycirkusz, Gózon Gyula Kamaraszínház, Győri Nemzeti Színház, Kaposvári Csiky Gergely Színház, Kecskeméti Katona József Színház, Kolibri Színház, Magyar Állami Operaház, Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház, Pécsi Nemzeti Színház, Pesti Magyar Színház, Soltis Lajos Színház, Székesfehérvári Vörösmarty Színház, Szentendrei Teátrum, Tatabányai Jászai Mari Színház, Thália Színház, Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház, Zenthe Ferenc Színház

FILM- ÉS MÉDIAINTÉZET PÁLYÁN DOLGOZÓK (2009-2019 VÉGZETTEK)

A JELENLEG IS AKTÍV FILM- ÉS MÉDIAINTÉZETBEN VÉGZETTEK ARÁNYA	
Televíziós műsorkészítő	80%
Filmoperatőr, Film- és tv operatőr, Kameraman	92%
Film- és televíziórendező	100%
Filmrendező művész	91%
Hangmester	95%
Gyártásszervező	85%
Vágó	97%
Dokumentumfilm rendező	92%
Filmdramaturg	93%
Látványtervező	74%

ELMÉLETI- ÉS MŰVÉSZETKÖZVETÍTŐ INTÉZET (2009-2019 VÉGZETTEK)

A JELENLEG IS AKTÍV ELMÉLETI- ÉS MŰVÉSZETKÖZVETÍTŐ INTÉZETBEN VÉGZETTEK ARÁNYA	
Színháztudomány	73%
Színházi dramaturg	86%
Drámainstruktor-színjátékos	94%
Drámainstruktor-drámajátékos	68%

OKTATÓI HAGYOMÁNY

Az SZFE nemzetközi és nemzeti elismertsége mellett meglepően (és kétségkívül) kis egyetem, az ezzel összefüggő kis közösségi jellege azonban sokkal mélyebb jelentésű a pusztán méreténél. A mester-tanítvány viszony, amely a nemzedékek által felhalmozott és folyamatosan naprakészen tartott tudás átadásának legalapvetőbb antropológiai kerete, az egyetem életébe intézményesen is beépült.

A professzorok rendszeresen legkiválóbb tanítványaikat veszik maguk mellé tanársegédnek (ez a nagyobb egyetemeken is bevált gyakorlat), meghosszabbítva és kreatív kohabitációvá, kooperációvá alakítva a tanulási folyamatot. A „docendo discimus” elvét követve az oktatás és alkotás módszertanának, a szituációkhoz kötött tapasztalatnak olyan elemei is átadhatóak, amelyeket lehetetlen volna kézikönyvekben rögzíteni.

Ez a folyamatosan bővülő és finomodó tudáskonstrukció az intézmény eleven hagyományában, a művész-nemzedékek folyamatos interakciójában él: az ilyenfajta hálózati tudást a pedagógia tudomány „konnektivizmusnak” nevezi. Külső szemlélő számára működése elsősorban olyan „leszármazási sorokban” nyilvánkozik meg, mint amely a színházművészetben például

**Sugár Károly - Major Tamás - Székely Gábor - Novák Eszter - Polgár Csaba;
Nádasdy Kálmán - Zsámbéki Gábor - Fullajtár Andrea;
Ódry Árpád - Várkonyi Zoltán - Hegedűs D. Géza - ifj. Vidnyánszky Attila;**

a filmművészetben

**Balázs Béla - Nemeskürty István - Báron György - Szöllösi Barnabás;
Hegyi Barna - Zsombolyai János - Erdély Mátyás;
Jancsó Miklós - Szász János - Mátyássy Áron;
Fábri Zoltán - Enyedi Ildikó / Janisch Attila - Kovács István**

a televíziózásban

**Kende János - Horváth Ádám - Zilahy Tamás - Szórád Máté
Illés György - Zsombolyai János - Márk Iván - Szatmári Péter
Vitray Tamás - Kolosi Péter - Szilágyi Máté**

egymásba kapcsolódó pályáivében látható.

Talán ezek a pályáívek demonstrálják legjobban a 150 éves intézmény történetének egységességét és megújulási képességét, a sikerek megalapozottságát és szerves egymásra épülését.

AZ ELMŰLT HARMINC ÉV — INTÉZETENKÉNT

A nemzeti sikerek erős **nemzetközi kapcsolatokat** feltételeznek, és nemzetközi sikereket eredményeznek. Mindennek, az Európai Felsőoktatási Térség tagjaként, az Erasmus+ keretek adják az intézményi hálóját. Magyarországon először nálunk indult Joint Master képzés, melyet azóta az európai szinten követendő példák (best practices) közé választottak. A nemzeti oktatási stratégia szempontjait követve saját nemzetközi fesztivált - FACT - alapítottunk. Az SZFE-t a Magna Charta Universitatum tagjai közé választották.

A 2006-os bolognai átállás, a doktori iskolák 2000-es felállítása, az integrált filmes képzések beindítása, a színész-rendező specializációk kiszélesítése, a számtalan új szakindítás, a művészetközvetítő szakok meghirdetése **mind az utóbbi harminc év jól látható eredménye.**

“ Az SZFE oktatási, tudományos és menedzsment tevékenysége az elmúlt évtizedek során nem újult meg és nem tudott felfrissülni. Változatlanul ugyanazon szakmai kör folytat oktatási gyakorlatot az egyetemen, merev és elavult struktúrákhoz ragaszkodva, beszűkült elképzelések mentén. ”

SZÍNHÁZMŰVÉSZETI INTÉZET

SZÍNÉSZKÉPZÉS

A színészképzést a rendező- és dramaturgképzés művészi koncepciójával együtt folyamatosan formáljuk, pedagógiai egészként tekintünk a szakokra. A bolognai átállással öt éves, osztatlan képzéssé bővültek művészszakjaink, ez a képzési koncepciót is átformázta. 2006 óta színházművész hallgatóink több felkészítő tudást kapnak meg az egyetemen, három különböző szakirányon, és több idő jut különféle színházi gyakorlatokra is. Az osztályok szakmai vezetését osztályvezetői rendszerben valósítjuk meg, olyan oktatói csapat létrehozásával, amelynek élén két mesterségtanár áll (sokszor mester-tanítvány viszonyban), s amely kiegészül a zenés mesterség, a beszéd, valamint az elméleti oktatás egy-egy osztályhoz kötött tanár-delegáltjával.

Zenés mesterséget az elmúlt évtizedben (a teljesség igénye nélkül) **Béres Attila, Brandenburg Ádám, Dinnyés Dániel, Jegercsik Csaba, Horkay Barnabás, Kocsis Gergő, Keresztes Tamás, Lázár Zsigmond, Kákonyi Árpád, Kémenczy Antal, Kovács Adrián, Nagy Norbert, Novák Eszter, Mátyássy Szabolcs, Oszvald Marika, Selmeczi György** tanítottak.

Az elmúlt öt évben a színészképzést évfolyam szinten a **Zsótér Sándor-Börcsök Enikő**, majd **Szilágyi Bálint; Novák Eszter-Selmeczi György** - tanársegédek **Koltai M. Gábor** és **Porogi Dorka; Marton László-Hegedűs D. Géza-Forgács Péter; Pelsőczy Réka-Rába Roland; Meczner János-Ellinger Edina; Máté Gábor-Székely Kriszta; Zsámbéki Gábor-Fullajtár Andrea** - tanársegéd **Tárnoki Márk** határozzák meg.

2020-ban **Hegedűs D. Géza** indít osztályt **ifj.Vidnyánszky Attilával**, hozzájuk társul **Orosz Ákos** és **Nagy Péter**.

Az osztályvezető tanárok az első három évben átlagosan heti 10-14 órát töltenek tanítványaikkal, vizsgaidőszakban ennek sokszorosát.

A változással létrejött szakmai koncepcióinkat 2012-ben nemzetközi konferencián vitattuk meg, rövidfilmekben és tanulmánykötetben is a nyilvánosság elé tártuk.*

BÁBSZÍNÉSZ — 1995, 2000

A felsőfokú bábszínészképzés elindulása is az elmúlt harminc év újításai közé tartozik. 1995-ben indult el a képzés **Békés András** és **Koós Iván** vezetésével. A képzés vezetését 2000-tól **Meczner János** vette át, aki előbb **Csizmadia Tiborral**, majd **Tengely Gáborral**, legutóbb pedig **Ellinger Edinával** indított közösen bábszínész-osztályt. A szak képzési metodikája ötvözi a prózai színész osztályokban kialakult oktatási gyakorlatot (színészmesterség, zenés mesterség, hangképzés, beszédtechnika, mozgás) a bábtechnikai ismeretek, az asszociatív bábos gondolkodás tanításával, az absztrakciós képesség és a fantázia fejlesztésével. A negyedéves hallgatók egy félévet kötelezően vidéki bábszínházi gyakorlaton töltenek, ötödéves korukban pedig önállóan hoznak létre egy egyszemélyes báb előadást.

AZ SZFE SZÍNműVÉSZKÉPZÉSÉNEK KÜLÖNLEGES ERŐSSÉGE A MESTERSÉG ALAPJAIT JELENTŐ KÉSZSÉGTÁRGYAK OKTATÁSA — MAGAS ÓRASZÁMBAN, KIVÁLÓ SZAKEMBEREKSEL.

Az intézet látványos újítása a készségtárgyak oktatásában tapasztalható. A hangképzésben, a mozgásművészetben a magas óraszám mellett a tanítás kifejezetten színházi körülményekre készít fel.

MOZGÁSKÉPZÉS — 2002

A huszonegyedik század színház és filmművészetében a színésznek készen kell állnia a színpadokon tapasztalható műfaji sokszínűségekre és a filmforgatásokban megjelenő kihívásokra.

Az egyetemi mozgásképzés átalakítását és szemeszterekre kidolgozott szemléletváltó programját **Ladányi Andrea 2002-ben** indította el. Az első alapozó év után mozgásstílusokkal találkoztak a hallgatók, és mozgás alapú előadások sokaságát készítették el. **Dr. Lőrinc Katalin vezetésével 2009-től** a képzés hangsúlya a produkciók létrehozásáról fokozatosan a készség- és képességfejlesztésre került.

2015-től Gál Eszter, a mozgásoktatásért felelős vezető és az egyetem PhD doktorandusza a test-vázrendszerének megismerését, valamint a testre és a mozgásérzékelésre irányított figyelem elsajátítását helyezi a mozgástechnikai fejlesztés középpontjába. A tematikus, strukturálisan évfolyamokra bontott program koncepciója az egyéni mozgástapasztalatra épített testbe ágyazott tudás kibontása.

A mozgásos készség és képességfejlesztést adó mozgásrendszerek és technikák:

- modern- és kortárs tánctechnikák – **Dr. Lőrinc Katalin, Szent-Ivány Kinga, Vida Gábor, Csuzi Márton, Újvári Milán, Cserepes Gyula, Mészáros Máté, Grecsó Zoltán**
- testtudati munka, improvizáció, kontakt improvizáció, partnering, egyéni fejlesztés – **Gál Eszter**
- néptánc – **Farkas Zoltán Batyu**
- társastánc, sztepptánc – **Vörös Péter Dániel, Németh Péter, Csömör Marcell**
- fizikai színház, kompozíció – **Hegymegi Máté**
- erőnlét, állóképesség – **Horkay Barnabás**
- funkcionális erősítés, akrobatika, verekedés és kaszkadőr alapok – **Téri Gáspár**
- osztott figyelmi játékok – **Lipka Péter**
- jóga – **Bozó Andrea**
- tai-chi – **Jászberényi Éva**
- pantomim – **Méhes Csaba**
- színpadi koreográfia – **Bodor Johanna**

HANGKÉPZÉS, KORREPETÍCIÓ, BESZÉDTECHNIKA

A színészmesterség alapjait nyújtják ezek a tantárgyak, melyeket **Bagó Gizella** és **Termes Rita** irányításával kiváló szakembergárda tanít az egyetemen. Munkájuk biztos alapot teremt a mesterség és zenés mesterség oktatásának. Az 1982-ben **Neményi Lili** által alapított Dalversenyt **Bagó Gizella** 2005-ben újrafogalmazta. Öt éve már, hogy az általa szervezett, a Zene Világnapján az ország összes színházát megszólító Koncert Találkozót is rendez az egyetem.

Kiváló szakembergárda - **Kiss Éva, Egerszegi Anna, Papp Márta, Ruff-Kiss Ágnes** - biztosítja az egyéni- és társas beszédtechnika órák színvonalát, az elmúlt évtizedben magától értetődően nem csak a művészi beszéd tantárgyat egészíti ki munkájuk, hanem aktív részesei a mesterségbeli tudás, a mozgás, az ének komplex megalapozásának.

ZENÉS SZAKIRÁNY — 2003

A zenés színész- és rendezőképzés előzményét az Egyetemen zajló általános zenei képzés átfogó reformja jelentette, mely a 90-es évtized folyamán folyamatosan megteremtette a korszerű, magas minőségű zenei képzés rendszerét. A szemléletváltásban elvülhetetlen érdemei vannak **Sáry Lászlónak és Kocsák Tibornak**, aki generációk sokaságában ültették el a kreatív zenei gondolkodás alapjait, illetve a zenés műfajok iránti elkötelezettséget.

Székely Gábor felkérésére **Selmecki György** dolgozta ki és ültette gyakorlatba a megújított képzés alapjait.

A szakirány megteremtése két felismerésből táplálkozott:

- (1.) a zenés műfajok látványos felértékelődése az európai és a magyar színház világában egyaránt, ill.
- (2.) a korábbi egyetemi gyakorlat a zenei képzést, a zenés műfajokat általában a második vonalba sorolta, mintegy kiegészítő diszciplinának tekintette.

A rendszerváltozás előtt jellemző hiányos és felületes zenei képzés mellé mégis jótékonyan társult az operett-musical szak, mely úttörő módon felértékelte a zenei és vokális készségeket, és elébe ment a színházak repertoár-politikájában végbemenő változásoknak. Az is érzékelhetővé vált, hogy ezek a változások egy új, sokoldalúan felkészült, zeneileg, vokálisan, mozgás- és beszédkultúrában egyaránt magasan képzett színész-típust igényelnek.

A korszerű metodika hatékony válasz az új igényekre. **Sajátos, az operett és musical műfajt is magába foglaló, "all round" képzési rendszerről van szó.**

A módszer különös hangsúlyt fektet a koordináció kérdéskörére, a zenei megnyilvánulás, a különböző zenei mozgásformák és a színpadi közeg interaktív kapcsolatának megvalósítására, ideértve a zenei és prózai intonáció kölcsönhatását is.

A szakirányú képzés tartalmában és módszerében bármely nemzetközi összehasonlításban megállja a helyét, és rendkívül hatékonyan szolgálja napjaink magyar zenés színházi kultúráját. A hallgatók döntő többsége már a diplomát követően aktív tagja, a későbbiekben vezető művésze az ország számos társulatának Szombathelytől Nyíregyházáig, Péctől a budapesti színházakig.

SZÍNHÁZRENDEZŐ KÉPZÉS — NÉGY SZAKIRÁNY

A prózai színházrendezők oktatásának 1990-től két évtizeden át volt nagy szaktudással és emberséggel tevékenykedő vezetője **Székely Gábor**. Pedagógiai munkásságát. A *Második életmű* című kiadványban örökítettük meg*, amelyben zömmel Székely Gábor egykori rendezőhallgatói rögzítették gondolataikat a tőle tanultakról, s vetették össze mindezt a saját rendezői tapasztalataikkal.

BÁBRENDEZŐ — 2008

2008-ban a bábszínész osztállyal párhuzamosan elindult a bábrendező egyetemi képzése is, **Csizmadia Tibor** irányításával. A bábszínész és bábrendező hallgatók oktatása szorosan összefonódik, az első két év közös óráinak fókuszában a bábszínházi alkotás komplexitása áll. Az immár 25 éve működő bábművészképzés mára kinevelte saját fiatal tanári karát: a szak egykori növendékei közül ma **Ellinger Edina és Hoffer Károly** osztályvezető-helyettesi feladatokat lát el. Munkájukat Végzett hallgatóink jelenleg is a vidéki, fővárosi és független bábszínházak meghatározó alkotói.

A bábos szakma legkiválóbbjai dolgoznak a színész- és rendezőosztályokkal: Ács Norbert, Bartal Kis Rita, Bercsényi Péter, Gyurkó Henrik, Kolozsi Angéla, Kovács Géza, Kovács Mariann, Kuthy Ágnes, Lénárt András, Rumi László, Schneider Jankó, Szívós Károly, Tatai Zsolt, Bogdan Ciolpinszky (lengyel), Szergej Zsukov (orosz), Gimesi Dóra dramaturg.

Kiterjedt nemzetközi kapcsolataink vannak, fesztiválokon, work-shopokon jártunk: Bulgária, Csehország, Franciaország, Lengyelország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szerbia, Szlovákia.

FIZIKAI RENDEZŐ — 2010

A 2000-es évek eleji alapvető szemléletváltás a mozgásoktatásban és a Magyarországon is egyre terjedő műfaj az ún. fizikai színház együttesen hívta életre ezt a szakot, melynek módszertanát a már korábban is nálunk oktató színházi alkotó **Horváth Csaba** dolgozta ki.

Ezen a szakon a hallgatók olyan komplex képzésben részesülnek amely lehetővé teszi számukra, hogy több műfajban is a megfelelő tudással felvértezve dolgozhassanak: rendezőként, koreográfusként vagy akár színészként. Az alapos és széleskörű elméleti oktatás mellett elsajátítják a tánc- és koreográfiamesterséget, a színészmesterséget és a zeneértést. Ez a gyakorlati oktatás három alappilére. A növendékek ezeken a mesterségeken keresztül sajátítják el a táncos, színész és rendező-koreográfusi szakmák nélkülözhetetlen feltételeit. Megtanulják, hogy miként tud szervezni a tánc és a színpadi mozgás azokban a színházi műalkotásokban, ahol a test kifejezőereje fontos szerepet kap a megértésben és különleges minőségű művészi élményt nyújt a néző számára. A magyar színházi szakmában az utóbbi tíz évben egyre nagyobb teret hódít a fizikai színház. **Ez a műfaj sajátosan magyar jelenség. Elterjedését és népszerűsítését elsősorban ez a Színház és Filmművészeti Egyetemen működő szak biztosítja.** Ez a képzés, amelynek során ilyen sokrétű tudás birtokába kerülnek hallgatóink, a világban egyedülálló.

Bányai Tamás - fénytervező, Bata Rita - butoh táncos-koreográfus, Benedek Mari - jelmeztervező, Dargay Marcell - zeneszerző, Dész András - zenész, Faragó Béla - zeneszerző, Farkas Zoltán "Batyú" - koreográfus, Fekete Gyula - zeneszerző, Goda Gábor - koreográfus, Greccsó Zoltán - koreográfus, Hámor József - koreográfus, Jászberényi Éva - thai chi mester, Keresztes Tamás - színész, Khell Zsolt - díszlettervező, Kovács Gerzson Péter - koreográfus, Krisztik Csaba - színész, Lengyel György - rendező, Nádasdy Ádám - nyelvész, író, Nagy József - koreográfus, Sáry László - zeneszerző, Szabó Barna - zeneszerző, Újvári Milán - koreográfus

ZENÉS RENDEZŐ — 2013

A zenés rendezők képzése Szinetár Miklós utolsó osztályának diplomázása után csaknem egy évtizeddel újult meg. A zenés színművészek oktatásához hasonló elvek mentén épülnek fel a tanulmányok. Míg az énekes színészi feladatok a zenei jelenségek megismerésére szorítkoznak (vokális alapképzésben a rendezők is részesülnek), addig a rendezők képzésében nagy hangsúlyt kap a kottaismeret és partitúra olvasás, a műelemzés módszertana, a műfajtörténet, a szöveg nélküli zenei struktúrák szcenírozásának kérdései, a zenei prozódia, a szövegkezelés, a zenei (zenedramai) idő fogalomköre, zene és mozgás, zene és kép összefüggései, zene és elektronika kapcsolatrendszere, végezetül a zenés színházi működés teljes vertikumának és sajátosságainak ismerete.

SZÍNÉSZ - RENDEZŐ - DRAMATURG KOMPLEX KÉPZÉS — 2013

Amint megjelentek képzésünkben a bábos, fizikai-, illetve zenés színházi rendező specializációk, természetes módon jöttek létre a színész és rendező osztályok közötti együttműködések. A komplex bábos képzés tapasztalatait felhasználva, **2013-ban** indult először komplex zenés színművész és rendező képzés (**Ascher Tamás, Novák Eszter, Selmeczi György**), számos együtt oktatott szakmai felülettel. **2016-ban Bagossy László és Kovács D. Dániel** vezette rendezőképzéshez **Radnai Annamária (Garai Judit, Róbert Júlia)** dramaturgképzése is csatlakozott. **2019-ben** újabb közös zenés színész- és rendezőképzés indult, amelyhez csatlakozott **Forgács Péter**, és a közös munkát **Kárpáti Péter** induló dramaturgképzésével tettük teljessé. Mintatanterveinket ehhez az elképzeléshez igazítottuk, ezzel is elősegítve, hogy az oktatási gyakorlat képes legyen modellezni (miként a 6X6 képzés az FMI-ben) a színház- és filmkészítés csapatmunkára épülő karakterét, miközben összehozza, és sok esetben életre szóló munkakapcsolatokhoz segíti a benne szereplőket.

RENDEZŐASSZISZTENS-KÉPZÉS — 2013

2013-ban indult, és pillanatok alatt szervesen beilleszkedett az egyetem életébe. A hallgatók a vizsgaelőadásokban együtt dolgoznak és tanulnak a rendező- és más szakos hallgatókkal. A végzősök szerződötetésére pedig komoly igény mutatkozott a kőszínházak részéről.

A klasszikus rendezőasszisztens-képzés mellett a hallgatók a gyakorlatban megismerik az ügyelő, a kellékes, a scenikus és a produkciós menedzser munkáját. Emellett dráma- és színháztörténeti, illetve egyéb elméleti kurzusokat is hallgatnak.

2021-ben végező a harmadik osztály. A képzés időtartama négy szemeszter, államilag finanszírozott helyekkel, mely felsőfokú szakképesítést biztosít a hallgatóknak.

ÓDRY SZÍNPAD

A rendező- színész- és dramaturgképzés fontos helyszíne az Ódry Színpad, mely egyszerre működik gyakorlóléhszént és a budapesti színházi élet évtizedes hagyományokkal rendelkező játszóhelyként. Képzési tevékenységünk ritmusát igyeckszünk összehangolni a fővárosi és vidéki színházi élet ritmusával, és olyan színházi rutinokat vezetünk be, amelyekkel a hallgatók az egyetemi éveik után gyakran fognak találkozni. Ilyen például a "tervefogadás" rituáléja, amikor a hallgatók rendezői elképzeléseikkel, díszlet- és jelmezterveikkel (sokszor az MKE hallgatóival együtt) kilépnek a tantermi munka közegéből és elképzeléseikről tájékoztatják az intézetvezetőt, a műszaki vezetőt és a különböző tárakat. Az Ódry Színpad különböző játszóhelyein belső pályázattal van lehetőség arra is, hogy másképp is kipróbálják magukat a hallgatók, mint eredetileg választott szakjuk: gyakori, hogy színművészek, dramaturgok is rendezhetnek előadást.

A Színházművészeti Intézetben, éppen a strukturált tudásátadási gyakorlatunk okán, folyamatos a tanári csapat képzése. Az állandó osztályvezető tanárokat és tanársegédeiket a szakma elismert mesterei egészítik ki egy-egy kurzus, félév vagy előadás készítés erejéig. Az elmúlt évtizedekben meghívott oktatóként tanított a Színházművészeti Intézet különböző szakjain (a teljesség igénye nélkül):

Alföldi Róbert, Babarczy László, Bagó Bertalan, Balázs Zoltán, Bálint András, Béres Attila, Ivica Boban, Bóbis László, Bodó Viktor, Anna Bogart, Börcsök Enikő, Peter Brook, Dunai Tamás, Eszenyi Enikő, Fekete Ádám, Fodor Tamás, Galambos Péter, Valerij Galengyejev, Gászó György, Hajdu Szabolcs, Hargitai Iván, Harsányi Sulyom László, Haumann Péter, Illés Györgyi, Jeles András, Kelemen József, Keszég László, Koltai M. Gábor, Kovalik Balázs, Kovács István, Lázár Helga, Jaques Lecoq, Lukáts Andor, Mácsai Pál, Molnár Piroska, Mundruczó Kornél, Ördög Tamás, Réthly Attila, Rudolf Péter, Rusznyák Gábor, Sardar Tagirovsky, Schilling Árpád, Simon Balázs, Johann Simmons, Stohl András, Szabó István, Széles László, Szikszai Rémusz, Telihay Péter, Trokán Nóra, Mladen Vasary, Vekerdy Tamás, Verebes István, Vidnyánszky Attila, Oleg Zsukovszkij.

Az előadóművészeti szervezetek többlétszámú támogatására az EMMI Kulturális Államtitkárságához 2019-ben 13 altémában több mint 100 millió Ft-ra, 2020-ban 6 altémában több mint 70 millió Ft-ra pályáztunk. Ezidáig

0 Ft-ot

ítéltek nekünk.

2015-2020 között

**1455 előadás
123 bemutató
66 717 eladott jegy
71 576 476 Ft bevétel**

Az Ódry Színpadhoz tartozó hat különböző méretű, erősen leromlott állagú játszóhelyen tartjuk előadásainkat, és ezeken a helyszíneken rendezzük meg nemzetközi fesztiválunkat, a FACT-ot. Tagjai vagyunk az ITI nemzetközi szövetségében ITI/UNESCO Network for Higher Education in the Performing Arts szekciójának.

A PUPPETRY JOINT MASTER KÉPZÉS — 2021

A 2019-ben akkreditált szak előreláthatólag 2021 januárjában indul. Konzorciumi koordinátora **Csató Kata**. A hallgatók szemeszterenként váltják az oktatási helyszíneket, együtt utazva a következő tanulási állomásra. Az első szemeszterben Budapesten ismerkednek meg a bábművészet alapjaival. A második, prágai szemeszterben a hallgatók a vizualitással, báb- és látványtervezéssel, valamint térkezeléssel foglalkoznak. A pozsonyi nyári gyakorlat alatt a gyermekszínház témáján dolgoznak. A harmadik szemeszterben pedig az alapvető bábrendezési ismereteket sajátítják el. Ez a rendszer lehetőséget ad a hallgatóknak, hogy a negyedik szemeszterben az általuk választott helyen készítsék el – illetve fejezzék be – a választott témájukkal kapcsolatos diplomamunkájukat. A gyakorlati diplomamunka mellett elméleti diplomadolgozatot is készíteniük kell. A gyakorlati és elméleti részt is magába foglaló záróvizsga mindenki számára egy időben és egy helyen kerül megrendezésre. Hallgatókat a világ bármely országából várunk. A képzés formája tehát természetes módon biztosítja a multikulturalitást. Az idén felvételt nyert hallgatók a következő országokból érkeznek: Ausztrália, Hong Kong, Portugália, Franciaország, India, Fehéroroszország, USA, Etiópia, Brazília, Egyiptom, Jordánia.

FILM- ÉS MÉDIAINTÉZET

Fikciós filmek
2016 és 2020 között
286 fesztiválon
92 díj

Ezek nagy része nem diákfesztivál!

Nemzeti Filmalap (NFI) Inkubátor program
2015 és 2020 között
42 díjazottból
30 (volt) SZFE-s

A világban hetedikként indult filmes képzés Budapesten, 1949-ben.

A párizsi Le Figaro 2005-ben a tíz legjobb európai filmes iskola közé sorolta az SZFE-t.

Nálunk végzett többek között: Jancsó Miklós, Szabó István, Kovács László, Zsigmond Vilmos, Tarr Béla és sokan a jelenlegi kiváló oktatógárdából.

Nemcsak diákjaink, oktatóink is aktív alkotó filmesekként folyamatosan gyűjtik az elismeréseket (Aranymedve, Kristályglóbusz, Aranypálma, stb.)

Fontos elveink a kiscsoportos képzés, a magas gyakorlati és elméleti óraszám, a valódi produciók jelenléte, a tanári kar legmagasabb szintű beágyazódása a szakmában, az ipari viszonyok modellezése az oktatásban, a szakképzés fontossága a BA képzésekben, valamint a tehetséggondozás, a sokszínűség megtartása, illetve a művészképzés a mesterszakok esetén.

Rendszeres ipari, hallgatói, volt hallgatói visszacsatolásokat kezdeményezünk, melynek eredményeit beépítjük a képzések anyagába. A célunk az, hogy minden jelenlegi szakunk elérhető legyen 3+2 -es struktúrában, valamint, hogy megfelelően a kor követelményeinek, minden olyan kreatív szakma tanulható legyen egyetemünkön, amelyek most alakulnak vagy alakultak ki a filmes, tv-s szakmában.

(Sound-designer MA, Vágó MA, Producer MA, Game design, VFX.)

Filmes egyetemként rendkívül fontosnak tartjuk az ipari kapcsolatokat és a beágyazódást. Az elmúlt években a legnagyobb magyarországi filmes cégekkel volt koprodukciós kapcsolatunk diplomafilmek készítésében. (Proton Cinema, KMH Film, Filmteam, Filmpartners, Filmcontroll, Katapult Film)

Oktatóink részei a honi filmes elitnek, fontosnak tartjuk ugyanakkor azt is, hogy a nagy filmes cégek vezetői tanítsanak az SZFE-n, mert csak így biztosítható közvetlen visszacsatolás az ipar felől az oktatásba, valamint így tudunk gyakornoki rendszert is működtetni a képzéssel párhuzamosan.

(Mid Atlantic Films, Pioneer Film, Proton Cinema, Saint Audio Stúdió, Postoffice Stúdió, Pannónia Film Studios, Café Film stb.)

Napi kapcsolatunk van a legnagyobb filmes kölcsönzőcégekkel és stúdiókkal, akik jelentős kedvezményekkel segítik hallgatóink csúcstechnikához, technológiához jutását.

(Visionteam, Sparks, Arizona MPS, ARRI Rental, Mafilm, Origo Filmstúdió, Pannónia Stúdió, Magyar Filmlabor, Focus Fox Stúdió, Postoffice Stúdió, Gaston Stúdió)

Szinte az összes filmes szakmai szervezetben jelen vagyunk legalább vezetőségi tagok szintjén, ez is fontos eleme az egyetemen folyó szakmai munkának.

AZ SZFE 6x6-OS FILMES ALAPKÉPZÉSE — 2011

A Színház- és Filmművészeti Egyetem 2011-ben indította el a 6x6 elnevezésű új típusú filmes BA képzését. A korábbi rendező-operatőr szakokhoz képest lényeges változtatás, hogy ezekben az évfolyamokban egy filmes stáb legmeghatározóbb alkotói - rendező, operatőr, forgatókönyvíró, vágó, hangmester, gyártásvezető - tanulnak együtt. 6 filmes szak hallgatói 6 fős osztályokban - innen az elnevezés. Mindenki a saját szakterületén kap erős képzést, de bizonyos órákat együttesen hallgatnak és a legfontosabb filmes vizsgamunkákat együtt készítik el. A képzés jelentősége, hogy megtartva az egyes szakokon folyó szakirányú, individuális képzést, ezekben a 6x6-os évfolyamokban a hallgatók a harmadik év végére kialakíthatják a saját filmes alkotói csapataikat, aminek következtében a korábbiaknál jelentősebb alkotói energiák, tehetségek összegződnek a filmjeikben és filmterveikben.

2011 óta már az ötödik 6x6-os évfolyamot indította el az SZFE Filmintézete. Az új típusú képzés rendkívüli sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint azoknak a magyar és nemzetközi fesztiváldíjakkal a sokasága, amelyet a 6x6-os hallgatók nyertek a vizsgafilmjeikkel. Ezek között is a legjelentősebb, hogy három egymást követő évben kaptak az SZFE 6x6-os vizsga- és diplomafilmjei Student Oscar jelölést -- **Kis Hajni** - Szép alak (2016), **Freund Ádám** - Földiek (2017) **Kovács István** - Ostrom (2018) --, utóbbi el is nyerte a a vizsgafilmekre kapható legfontosabb szakmai díjat.

Ugyancsak a képzés sikeres voltát bizonyítja, hogy az első évfolyamok hallgatói közül már több volt 6x6-os csapat készítette el vagy forgatja éppen a bemutatkozó első filmjét is.*

Az SZFE filmes tanárai által kidolgozott komplex filmes képzési metódust azóta több, nem kifejezetten csak a filmes képzésre szakosodott felsőoktatási intézmény is adoptálta.

A 2011 óta elindított 6x6-os BA képzés vezetőtanárai (abc sorrendben)

Film- és televíziórendező szak: **Enyedi Ildikó, Gigor Attila, Janisch Attila, Nagy Viktor Oszkár, Miklauzič Bence, Salamon András, Szász János**

Operatőr szak: **Babos Tamás, Kende János, B. Marton Frigyes, Márk Iván, Máthé Tibor**

Forgatókönyvíró-dramaturg szak: **Divinyi Réka, Esztergályos Krisztina, Forgách András, Németh Gábor, Schulze Éva, Szabó Iván, Szöllősi Barnabás**

Vágó szak: **Kollányi Tamás, Lemhényi Réka, Sellő Hajnal, Szalai Károly**

Hangmester szak: **Balázs Gábor, Zányi Tamás**

Gyártásszervező szak: **Bosnyák Miklós, Garami Gábor, Hutlassa Tamás, Kemény Ildikó**

FILMES MESTERKÉPZÉS

A Filmrendező mesterképzés az egyetemi képzés két utolsó évét jelenti. Ebben a két évben a BA képzésen megszerzett biztos szakmai tudásra építve a rendezőhallgatók egyedi hangjának, stílusának kibontása, művészi fejlődésének elősegítése folyik.

A **Filmrendező művész MA és a Filmoperatőr művész MA** képzésünket 2013-ban **Gothár Péter** és **Máthé Tibor** indította el, de azóta indított osztályt **Enyedi Ildikó, Gigor Attila, Schwechtje Mihály, Vecsernyés János** és **B. Marton Frigyes** is. Bár még csak 7 éve indult az első évfolyam, de az inkubátor programban és a fesztiválokon is jelentős eredményeket értek el hallgatóink.

A 7 díjnyertes projekt rendezői: **Hartung Attila, Visky Ábel, Nagy Zoltán, Szilágyi Fanni, Mayer Bernadett, Baranyi Gábor Benő, Csoma Sándor**

Az MA osztályok kiemelt fesztivál sikerei:

- Szilágyi Fanni - Kamaszkor vége (Torontó Film Festival - versenyfilm)
- Kovács István - Ostrom (diák oszkar bronz díj)
- Szentpéteri Áron - Láthatatlanul (Cannes Film Festival - Cinefondation)
- Hartung Attila - Fomo (Cottbus Film festival)
- Nagy Zoltán - Szép Csendben (Tallin Film Festival - versenyfilm)
- Dávid Attila - Jakab (Camerimage Film Festival - versenyfilm)
- A 3 évfolyam több mint 100 fesztiválszereplést ért el.

*Badits Ákos - Űrpiknik, Hartung Attila - FOMO, Kis Hajni - Külön Falka, Kovács István - Ostrom, Szabó Máttyás - Kukkoló, Visky Ábel - Mesék a zárkából

DOKUMENTUMFILM-RENDEZŐ MŰVÉSZ (DOKMA) — 2012

A szak 2012-ben - az SZFE hagyományaira és a korszerű nemzetközi példákra építve – indult. Korábban nem volt, ma is az egyetlen dokumentumfilm mesterképzés Magyarországon. A kétévenként induló DokMa programja **Almási Tamás** filmkészítésben szerzett hatalmas tapasztalataira és **Kékesi Attilával** közösen kialakított oktatási modelljére épül. A képzés célja, hogy a hallgatók képesek legyenek a valóság szeleteiből hiteles, a befogadó számára „filmszerű” élményt nyújtó, társadalmilag fontos, az ember és környezetének megismerését elmélyítő alkotások saját alkotói hangon történő elmesélésére.

A program eredményességét sok egyéb mellett fesztiválmeghívások sokasága, és díjak sora igazolja. Ezek közül is kiemelkedik **Tuza Ritter Bernadett**: Egy nő fogságban IDFA és Sundance sikere és Európai Filmdíjra jelölése. Szakmai elismerést jelentenek a hazai és nemzetközi pályázatokon elnyert támogatások, a fejlesztő és koprodukciós fórumokon történő pazar szereplések.

A végzett hallgatók sokoldalúságát bizonyítja, hogy megtalálhatóak a film, a televíziózás, az online tartalomkészítés és a színház területén rendezőként, íróként, operatőrként, producerként. Néhányan tanárként is szerepet kaptak a hazai és nemzetközi filmes képzésekben. Több, korábbi DokMa diák az SZFE Doktori Iskolájának hallgatója.

2020 szeptemberében indul az 5. évfolyam.

A DokMa oktatói: **Almási Tamás, Balázs Gábor, Báron György, Dész András, Ferenczi Gábor, Fillenz Ádám, Földényi F. László, Herbai Máté, Janisch Attila, Kékesi Attila, Kéri László, Kollányi Tamás, Korniss Péter, Lakner Zoltán, Magyar Kornélia, M. Tóth Géza, Nyoszoli Ákos, Papp Gábor Zsigmond, Schulze Éva, Sellő Hajnal, Ständeiszky Éva, Stóhr Lóránt, Szabó Iván, Tallér Zsófia, Ugrin Julianna, Xantus János, Zurbó Dorottya**

DOCNOMADS — 2012

7 évfolyam 185 hallgató 72 országból.
7 év alatt 68 neves nemzetközi díj.
133 alkotás, 79 országban,
412 nemzetközi fesztiválon.

Az SZFE 2012-ben angol nyelvű nemzetközi közös mesterképzést hozott létre, és azóta is irányítja az azt megvalósító európai felsőoktatási konzorciumot. A szakot **Almási Tamás, Kékesi Attila** és **Winkler Erika** alapította. A képzés célja nemzetközi koprodukcióképes, független dokumentumfilm rendezők képzése.

A képzés partneregyetemei: Universidade Lusofona/Lisbon, Portugal, LUCA School of Arts/Brussels, Leuven. Az Erasmus Mundus márkanévvel viselő dokumentumfilm-rendezői "joint master-t" a brüsszeli székhelyű európai ügynökség, az Education, Audiovisual and Culture Executive Agency támogatja az indítástól kezdve, Erasmus Mundus ösztöndíjakkal.

A képzést idén januárban az Education, Youth, Sport and Culture of the European Commission független szakértőkből álló bizottsága "success story"-nak minősítette.

A képzést támogató nemzetközi intézmények: 9 nemzetközi fesztivál, 13 filmipari cég, nemzetközi produkciós cég, 13 európai és Európán kívüli felsőoktatási intézmény.

A DocNomads idén pályázatot nyújtott be a fenti EACEA Ügynökséghez a következő 4 évfolyam támogatására, 2020-2026-os időszakra.

VIEWFINDER — 2017

A ViewFinder olyan speciális nemzetközi operatőr mesterképzés, angol nyelven, amely a maga szakterületén első a világon. Célja a világhírű magyar operatőrképzés eredményeinek nemzetközi kiterjesztése, az európai Kreatív Média program támogatása, koпродукcióképes operatőrök képzésén keresztül. A projektet **Dr. habil Szabó Gábor HSC operatőr** vezeti. Három ország filmes egyeteme vesz részt a programban: Írországi, Észtországi és Magyarországi, a projekt vezetője az SZFE.

A világ minden földrészéről és országából érkeznek felvételizők. A hallgatók egy-egy félévet töltenek a három fővárosban, közösen kialakított tantervi program alapján. Három ország, három mentalitás, három filmes megközelítés, három mester, huszonegy osztálytárs a világ minden pontjáról. Ez az, amit többek között a ViewFinder ad diákjainak, a diploma mellett. És olyan tapasztalatot, amelyet sehol máshol nem szerezhetnek meg. A program 3 éve nagy sikerrel folyik.

3 évfolyamon 63 hallgató a világ 31 országából.

LÁTVÁNYTERVEZŐ MA — 2010

Az SZFE-n a Látványtervező Művész MA szakot **Rajk László**, Kossuth díjas építész, díszlet- és látványtervező és **M. Tóth Géza**, Oscar-díj jelölt filmrendező, egyetemi tanár alapította 2010-ben. A szak alapítása óta 5 osztály végzett „mozgóképi” szakirányon. Valamennyi volt hallgató a látványtervezés valamely területének elismert alkotója, szakembere. Ketten közülük - **Haragos Péter és Tihanyi Ildikó** - időközben elvégezték az SZFE Doktori Iskoláját is, doktori (DLA) fokozatot szereztek, és oktatóként is bekapcsolódtak a szak munkájába. A 2019-2020-as akadémiai évtől kezdődően a szak „játéktervező” szakiránnyal bővült.

2020-ban a Nemzeti Filmintézet vizsga- és diplomafilm pályázatainak összesen 118 millió Ft-ot kaptunk.

A Filmiroda segítségével igényelhető közvetett támogatás, több mint 30 millió Ft.

Az NKA-tól az FMI 11 millió Ft-ot kapott.

Ezek nélkül nem lennének megvalósíthatóak oktatási feladataink és céljaink.

JÁTÉKTERVEZŐ — 2019

A játéktervező-specializáció merőben új iparági-képzési tematikát integrál az egyetemi oktatási struktúrába. A „magas kultúra” a játékok területén ma már éppúgy jelen van, mint a filmek esetében, így Magyarországon is egyre nagyobb igény mutatkozik a videojátékok tervezésében és fejlesztésében tevékenykedő alkotók foglalkoztatására. Az erre irányuló képzés Magyarországon még szinte teljesen hiányzik, ezért az oktatási, illetve piaci résnek a betöltését tűzte ki most legutóbb céljául **Radák Judit** és **Pálfi Szabolcs** vezetésével a 2019-20-as tanévben indult látványtervező specializáció.

A videojáték-fejlesztés szerteágazó alkotói folyamat, mely magában foglalja a játékmechanika-tervezést, a látványtervezést, a játékdramaturgiát, a hangtechnikát stb. A képzés középpontjában a játékmechanika (game design), és a játék virtuális környezetének (level design) és karaktereinek tervezése áll, de természetesen az oktatás ismereteket biztosít a játékfejlesztés komplex egészéről.

Az elmúlt fél évtized megmutatta, hogy a számítógépes játékok felhasználóinak száma, piaci részesedése beérte, majd meghaladta a mozgóképes alkotások nézőinek számát és profitját, ezért is tartjuk jelentősnek ennek az új oktatási területnek az elindítását.

Az innovatív jelentőségű kísérletezésre és művészi kreativitásra lehetőséget adó új szakirányunk célja, hogy olyan jártasságot szerezzenek a hallgatók, amellyel független és AAA játékfejlesztőként egyaránt el tudnak helyezkedni az ipárágban. Az oktatásban a vizualitás mellett lényeges hangsúlyt kap a projekttervezés, a játék konceptek kidolgozása. Ebben két Kölnben végzett kollégánk, **Droste György** és **Márk Bálint** Game és Level Designerek vesznek részt. A szakmai kapcsolatokra nagy hangsúlyt fektet a szak és az Intézet vezetője, az első év végi, nyilvános vizsga után számos megkeresést kaptunk külföldi nagy cégektől, Berlinton Kaliforniáig. A külföldi egyetemekhez hasonlóan mi is játék-fesztiválokon szerepeltetjük majd a hallgatók vizsgamunkáit, és építjük a nemzetközi kapcsolatokat.

“

Hogy nem látja azt már be mindenki, hogy az SZFE az egész betegségnek a góca. Amikor olyan emberek tanítanak ott, olyan gyerekeket....

”

TELEVÍZIÓS KÉPZÉS

1978-ban Várkonyi Zoltán, az akkor még Színház-és Filmművészeti Főiskola rektora, a Szentkirály utcai épületben televízióstúdiót építtetett, ezzel elindítva a felsőfokú tévés szakemberképzést. Azóta, a háromkamerás - ma már Máriássy Félix nevét viselő - műterembe megfordult valamennyi, az iskolában tanuló mozgóképkészítő: filmesek, televíziósok több generációja. Bármilyen szerény is a stúdió technikai felszereltsége, több ezer tévéjáték bizonyítja, hogy a hallgatói lelemény és kreativitás mentén, ebben a szűk térben, korlátozott lehetőségek között is nagyszerű munkák születhetnek.

A hallgatók megtanulnak térben látni és gondolkodni, megtanulják az egyidejű vágás dinamikáját, ritmusát, gyakorolják a színészekkel, stábbal való szövevényes, felelősségteljes kommunikáció technikáját. A műterem nem csak fikciós művek készítésének otthona, itt folyik a szerkesztő-riporter, műsorvezetői feladatokra való felkészítés is, itt fogadjuk vendégeinket, akik riportalanyként és tapasztalataik megosztásával segítik a hallgatókat.

A televíziózásban, mint a mozgóképkészítés egyéb területein is, több paradigmaváltás ment végbe az elmúlt 15-20 évben. A hallgatók professzionális képfogyasztók, ínyencek és habzsolók egyszerre. **Sokat tanulunk tőlük.** Hogy professzionális képkészítők is legyenek és megfeleljenek az újabb és újabb trendeknek (napi sorozatok, heti sorozatok, klipek, reklámok, különböző egymást támogató, egymásból táplálkozó műfajok), ebben igyekszünk segítségükre lenni, őket felkészíteni, belső szabadságot biztosítva számukra.

A cél, hogy ne jöjjenek zavarba sem a hagyományos elvárásoktól, sem a kor — akár szórakoztatóipari — kihívásaitól, és biztos stílusérzékkel, a tartalommal tökéletesen fedésben levő kompozíciókkal teremtsenek egységes, stílusos, hiteles képi világot.

1993-ban indult **Horváth Ádám és Vitray Tamás** első televíziós osztálya, ahonnan olyan, ma már jelentős képernyősök és tévés szakemberek kerültek ki, mint Kolosi Péter, Holló Márta, Jáksó László, Marsi Anikó, Máté Krisztina.

A televíziós szak oktatói: **Kolosi Péter, Máté Krisztina, Bárdos András, Zilahy Tamás, Márk Iván, Kende János, Koós György, Kotroczó Róbert, Rangos Katalin, Balázs Gábor, Hernádi Krisztina, Herman Péter**

ELMÉLETI ÉS MŰVÉSZETKÖZVETÍTŐ INTÉZET (EMI)

Az Intézet az SZFE 2014-es átszervezésekor jött létre az **Osztovits Levente** szellemisége és szakmai irányítása alatt működő Elméleti Tanszék utódaként. Működésének kezdetben két fő célja volt: színházi- és filmes dramaturgok képzése, illetve a Színházi és Filmes főtanszak hallgatóinak elméleti oktatása. Az Intézet vezetését a dramaturgképzés meghatározó tanára, **Radnai Annamária** látta el. Vezetése alatt az intézet új szakokkal, képzésekkel bővült.

Létrejött a felnőttoktatásért felelős EDUCenter, és új, államilag támogatott és önköltséges képzések indultak el. Jelenleg három fő irányban zajlik az intézet által kezdeményezett szakokon a képzés: művészeti (dramaturg), művészetközvetítési (drámainstruktor) és pedagógusképzés (színházi nevelés).

SZÍNHÁZI DRAMATURG — 2007

A kétezres évek elején **Osztovits Levente** tanszékvezető (dramaturg-generációk legendás tanára) és **Székely Gábor** rektor megbízta **Jákfalvi Magdolnát**, **Kárpáti Pétert** és **Upor Lászlót**, hogy dolgozzák ki a képzés új koncepcióját. A korábbi színháztudományi szak inkább másoddiplomás jellegű képzés volt. Az újonnan akkreditált, megnövelt terhelésű színházi dramaturg szak megőrizte az elméleti képzés magas színvonalát, de a művészképzést megerősítette az ún. mesterségórák bevezetésével.

A szak rengeteget köszönhet a fiatalon elhunyt Radnai Annamária intézetvezetőnek, aki hatalmas tapasztalatával fejlesztette tovább a képzést az oktatói gyakorlatban.

2020-ig három osztály végzett az új rendszerben, meglehetősen sikerrel. **A hallgatók 85%-a a szakmájában dolgozik:** budapesti és vidéki színházaknál, jelentős független társulatoknál, ill. filmes produkciókban.

Jelenleg két osztály tanul az egyetemen. **A tíz féléves, osztatlan rendszerű színházi dramaturgképzés a magyar nyelvű színházi egyetemek (Kaposvár, Kolozsvár, Marosvásárhely, Újvidék) közül csak az SZFE-n zajlik.**

DRÁMAINSTRUKTOR — 2014

AZ EMI másik fontos területe a művészetközvetítési szakemberek képzése. A magyar felsőoktatási akkreditáció során ez a szak a Drámainstruktor (angolul Drama Instructor) nevet kapta, amely olyan elméleti, gyakorlati és pedagógiai ismeretek megszerzését és használatát jelenti, amelyek segítségével a foglalkozást vezető drámainstruktor, színész, tanár stb. a világ és a színház tartalmasabb, mélyebb, értőbb megismerését, befogadását teszi lehetővé a fiatalok ill. a mindenkori közönség számára. A Színház és Filmművészeti Egyetemen jelenleg kétfajta drámainstruktor képzés zajlik.

DRÁMAINSTRUKTOR - DRÁMAJÁTÉKOS BA

A drámajátékos specializációban az angolszász színházi nevelés, a német színházpedagógia és a magyar drámapedagógia legnemesebb hagyományai ötvöződnek. A nappali tagozatos, hat féléves képzés elindítása az alkalmazott dráma és színház korszerű nemzetközi trendjeit követve, a hasonló tematikájú nyugat-európai és észak-amerikai egyetemi mintákat figyelembe véve, egyszersmind a 2010-es évek elején a magyarországi színházi nevelési programok számában bekövetkezett robbanásszerű növekedésre reagálva történt.

A képzés célja olyan művészetközvetítő szakemberek pályára bocsátása, akik művészeti szervezetekben, a közművelődésben és a közösségi élet színterein valósítanak meg dramatikus tevékenységet, illetve színházi munkaformákat is magukban foglaló, meghatározott nevelési célokat (pl. egyéni készségfejlesztést, közösségi problémák csoportos feldolgozását, művészeti alkotások értő befogadását) szolgáló eseményeket.

Az osztályokat **Gáspár Máté**, **Golden Dániel**, **Gyombolai Gábor** és **Neudold Júlia** vezették. A végzettek meghatározó budapesti és vidéki, kőszínházi és független, színházi nevelési és színházpedagógiai műhelyek munkájába kapcsolódtak be.

A képzésre épülve SzínMűVeletek címmel állandó programsorozat indult az Ódry Színpadon. 2019-ben sor került az első Színházinevelés.SZFE szakmai konferenciára.

Ugyanebben az évben Székesfehérváron a másodéves drámainstruktor osztály nyerte el a Vörösmarty Színház által szervezett Művészeti Egyetemek Találkozójának (MET) fődíját, a Pelikán-díjat.

DRÁMAINSTRUKTOR - SZÍNJÁTÉKOS

A részképzéses formában meghirdetett, hat féléves, önköltséges specializáció elsősorban a pályán levő, színházi gyakorlattal rendelkező, azt hivatásszerűen gyakorló színészeket, bábszínészeket, drámapedagógusokat szólítja meg.

A képzést eredetileg, 2014-ben az Előadóművészeti törvény azon passzusa hívta életre, mely meghatározza a kiemelt és a nemzeti státuszú színházakban alkalmazandó diplomás művészek minimális arányát. Az elmúlt évek alatt három osztály (73 fő) végzett a Drámainstruktor színjátékos szakon **Molnár Piroska**, **Bagó Gizella**, **Kocsis Gergely**, **Csizmadia Tibor** és **Kiss Csaba** vezetésével.

A szakot 2016-ban - az akkreditált kereteken belül - gyökeresen átalakítottuk, és olyan továbbképzés jellegű oktatássá tettük, mely a színész-mesterség mellett improvizációt, kreatív írást, tévéjátékos ismereteket és gyakorlati drámapedagógiai metódikát ad a végzetteknek. Az idén felvételizett új osztály bábszínész tagjainak pedig külön bábos mesterségbeli továbbképzést indítunk **Csató Kata** vezetésével.

SZÍNHÁZI NEVELÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS (SZINE)

A két féléves, posztgraduális képzés mai formájában 2010 februárjától folyik az Egyetemen. A jelentkezés feltétele a bölcsészettudomány, művészet, művészetközvetítés vagy pedagógusképzési területek valamelyikén, legalább alapképzésben, illetve bármely tanári szakképzettség.

A hallgatók elsősorban a drámapedagógia, a színházi nevelés, emellett a színháztörténet, a dramaturgia, a színházelmélet területén bővíthetik ismereteiket, s közben olyan kreatív készségeiket is fejleszthetik, mint a színházi szakírás, a művészi beszéd, a színészi játék vagy a rendezés.

Az oktatók az egyetemen tanító tanárok közül kerülnek ki, többek közt: **Csizmadia Tibor, Győrei Zolt, Hegedűs D. Géza, Huszti Péter, Karsai György, Kiss Csaba, Nánay István, Ságodi Gabriella**; a drámapedagógiai tárgyakat **Golden Dániel, Gyombolai Gábor, Keresztúri József, Perényi Balázs, Róbert Júlia** és **Tóth Miklós** tanítják.

EFOP

Az öt nagy művészeti egyetem alkotta UNI-V-ARTS konzorcium tagjaként 2017 és 2020 között az SzFE is részt vett a köznevelés művészetpedagógiai megújításában **Golden Dániel** vezetésével. Az európai uniós támogatásból megvalósuló projekt keretében az egyetem doktori hallgatói saját kutatásaikra épülő módszertani fejlesztéseket dolgoztak ki, amelyek a bevont partneriskolák és pedagógusok közreműködésével gazdagítják a magyarországi színházi és filmes nevelést.

EFOP

18 kutató

36 bevont partneriskola

72 képzésben részt vett pedagógus

92 művészetpedagógiai program

3 konferencia

8 módszertani füzet

DOKTORI ISKOLA, TUDOMÁNYOS KUTATÁS — 2000

“

Az SZFE tudományos munkája csak egy partikuláris értéktartományban elemezhető, és ezt az értéktartományt sem az általános elfogadottság, sem az időállóság nem jellemzi.

”

Az SZFE az a hely, ahol a nemzeti tudományos szférában állami díjakkal is elismert tanárok és kutatók az alkotókkal együtt dolgozzák ki a korszerű tudományos kutatás irányait, ahol a művészet maga válik kutatási eszközzé (Art as research). Minőségbiztosításunk alapja, hogy kinevezett egyetemi tanáraink mind rendelkeznek doktori fokozattal, többen habilitációval.

A kutatási projekteket a Doktori Tanács koordinálja, melynek magas állami díjas alkotóművészek, mint **Almási Tamás, Hegedüs D. Géza, Huszti Péter** (elnök), **M. Tóth Géza, Upor László**, továbbá ismert szakírók és magas Hirsch-indexszel bíró kutatók, mint **Báron György, Földényi F. László, Gábor György, Gelencsér Gábor, Jákfalvi Magdolna, Pléh Csaba, Stóhr Lóránt** a tagjai.

Az SZFE doktoriskolája azonban nemcsak a diszciplináris tudás magas színvonalát biztosítja a hallgatóknak, hanem elősegíti és elvárja ennek a tudásnak a nemzetközi beágyazottságát is. Doktori címet, akár DLA, akár PhD képzésben, két nyelvizsgálóval, nemzetközi szakirodalom feldolgozásával, tapasztalatrendszer elsajátításával lehet csak szerezni: aki doktori címet szerez, ezzel nemzetközi rálátást, kommunikációs képességet, kapcsolatokat is szerez. Ilyen magasan kvalifikált szakemberekkel egyedül az SZFE doktoriskolája látja el a magyar színházi és filmes intézményrendszert. Eddig **130 doktori címet** ítéltünk oda, többek között **Enyedi Ildikónak, Szász Jánosnak, Hegedüs D. Gézának, Cseke Péternek, Máté Gábornak, Zalán Jánosnak**.

A Doktori Iskola csak az utolsó tíz évben több nemzeti és Európai Unió tudományos pályázaton nyert támogatással tárja fel a szakma esemény- és koncepciótörténetét, miközben szorosan együttműködik a nemzeti és nemzetközi tudományos szervezetekkel. **Konferenciái, kiadványai, kiállításai mindezt nyilvánossá és láthatóvá teszik.**

Az **időállóság** megítéléséhez - kulturális antropológiai értelemben - legalább két nemzedéknyi távolság kell, most azt látjuk, hogy dr. Hevesi Sándor, dr. Székely György, Háy Gyula elméleti munkáira építkeznünk nem volt tévedés.

2060 körül lesz látható, vajon a mostani kutatások időtálló alapként szolgálnak-e.

**130 megvédett doktori dolgozat,
30 doktori témahirdető,
9 állami ösztöndíjas hely évente,
8 Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíj évente,
2 doktori konferencia évente,
60 aktív doktorandusz,
3 kutatóműhely.**

INFRASTRUKTÚRA ÉS CAMPUS

Az egyetem infrastrukturális állapota katasztrofális, de nem rosszabb, mint a szomszédságunkban lévő többi állami egyetemé. A miénket az ELTE BTK Múzeum körüli épületével és annak kertjével összehasonlítva egyértelműen nem a rektorok, nem is szükségszerűen a fenntartók lobbiképességére, hanem a magyar állami felsőoktatás művészeti, kulturális és bölcsészeti szegmensének általános elhagyatottságára látunk rá. Az SZFE épületei lelakottak, s nemcsak finánciális, hanem tulajdonjogi anomáliák is akadályozzák a fejlesztést.

Az egyetem szakmai-technikai eszközei a film- és médiaművészeti területen éppen csak megfelelőnek mondhatóak, a színházi területen alkotó kreativitással pótoljuk a hiányt.

A technikai infrastruktúra gondjait a duális képzési koncepcióban rejlő lehetőségek talán oldani tudják. A filmes képzésben együttműködünk a magyarországi filmipar legnagyobb stúdióival, szakmai szervezeteivel.

A NAGY CAMPUS STORY

2001-2006

“

Az Egyetem vezetése az elmúlt évtizedekben nem volt képes ezt a helyzetet megszüntetni, egyetlen kormányzattal sem jutottak ebben dűlőre.

”

Az utolsó néven nevezhető beruházás, illetve fejlesztés 2001-ben készült az egyetem tulajdonában lévő Uránia épület felújításakor. Mivel elvettek az egyetem oktatási területéből, ezért ellenszolgáltatásként a felújítás költségvetéséből fedezve készült: Rákóczi úti épületünk második szintjén korszerűsített, többféle választható próba- és előadótér jött létre, sor került a tantermek felújítására, sőt jutott belőle a Vas utcai épület logisztikai fejlesztéseire, korszerűsítésére is.

A 2000-es évek elején, Magyar Bálint oktatási minisztersége alatt (2002-2006-ig), Székely Gábor rektorsága (2001-2006-ig) idején is számtalan terv készült az egyetem bővítésére, fejlesztésére. Az akkor divatos PPP beruházást az egyetem nem vállalta, mert nagyon nagy kölcsönt kellett volna felvennie és törlesztenie a már akkor is szerény költségvetésből.

Később elkészült egy terv az Ódry átalakítására, mobil nézőtérrel, hogy műteremnek is használható legyen, elkészültek tervek a Stáhly utcai épület udvarára egy hét emeletes épület és ehhez csatlakozva az Ódry felett három emeletráépítésről is, továbbá konténer műteremterv a Gyulai Pál utcába. (Rajk László is ez idő tájt készített egy műteremtervet a filmes képzés számára.)

Az Ódry átalakítására készült tervek megvalósulása és a költségvetési előirányzat elérhető közelségbe került már, amikor Magyar Bálint más elképzeléssel állt elő. Székely Gábor az egyetemi autonómia megsértése miatt 2006-ban lemondott a rektorságról .

Az infrastrukturális fejlesztés hosszú időre lekerült a napirendről.

2006-2014

Ascher Tamás rektorsága (2006-2014) alatt komoly pályázati anyagot adtunk be a Norvég Alaphoz, abból készült az egyetem a teljes filmes infrastruktúrát felújítani - nem nyert pénzt a pályázat.

Felmerült a filmes tanszék Pasarétre költöztetése - az ajánlatok nem voltak megalapozottak. Ezután a filmes részleg Szentkirályi utcai udvarára tervezett egy könnyűszerkezetes épületet Rajk László, ami megoldotta volna a filmstúdió-gondokat, de többek között a szomszédos egyetemtől kellett volna szolgalmi utat kapjunk, ez megoldhatatlannak tűnő problémákba ütközött, ráadásul nekünk kellett volna valamilyen befektetőt találni: egyik sem bizonyult elfogadhatónak.

2013. október 25.

Dr. M. Tóth Géza rektori programja - az új elhelyezés elodázhatatlan, együttműködve a fenntartóval.

Részlet a pályázatból:

„A három állandó oktatási helyszín (Vas u. 2/c, Szentkirályi utca 32/a, és Rákóczi út 21.) és a számos speciális külső képző-hely, stúdió, ideiglenes próbahely, raktár működtetése, fenntartása olyan állandó szervezési plusz-feladatokat, foglalkoztatási, és működtetési plusz-költségeket jelent, amelyek nem jelentkeznének, ha az egyetem minden képzési feladatát egyetlen, kimondottan a sajátos igényeihez igazodó helyszínen végezhetné. Fel kell ismernünk, hogy a hosszútávú intézményfejlesztés, a racionálisabb működtetés, az érdemi szakmai előrelépés alapja egy új, funkcióiban az egyetem működési sajátosságaihoz tervezett, modern oktatási tér.

Ingatlanjaink nem képviselnek olyan jelentőségű műemléki vagy általános kulturális értéket, mint amilyen épületekkel két társintézményünk, a Zeneakadémia és a Képzőművészeti Egyetem is rendelkezik. Ráadásul eredetileg a mi képzési helyszíneinknek egyike sem oktatási feladatok ellátására épült. A kérdés mégis nagyon érzékeny. Az anyagi és szervezési szempontok mellett tekintettel kell lenni a jelenlegi képzési helyszíneinkhez kötődő hosszú intézményi múltira, a hallgatók és a munkatársak személyes kötődéseire is. Azt gondolom azonban, hogy a kérdést nem szabad megkerülni. A költözés lehetőségéről az egyetem szenátusával, és ezzel párhuzamosan a fenntartóval, és további lehetséges szakmai partnerekkel még akkor is mielőbb meg kell kezdeni a párbeszédet, ha az új egyetemi helyszín létrehozása a jelenlegi gazdasági helyzetben csak 10-15 éves távlatban reális.”

2014-2019

2014.

Elhelyezési javaslat a VIII. kerületben, a Magyar Rádió megürült területén, az államiitkársággal, a VIII. kerület (Józsefváros) és a környező egyetemekkel együttműködésben. Az egyetem elkészít egy 30 oldalas megrendelői igény-tanulmányt az összes aktuális és tervezett képzés számára.

2015.

Megvalósíthatósági tanulmányterv a Magyar Rádió területének átalakítására – közbeszerzési kiírás – nyertes: Benczúr-Weichinger Stúdió Kft.
7,5 millió Ft keretből (forrás: FSA)

2016. 05. 31.

Megbeszélés Balog Zoltán miniszter és M. Tóth Géza rektor között a kampusz létrehozásáról
Miniszteri utasítás a széles körű szakmai közvélemény támogatásának bizonyítására

– közel 100 aláírás a színház, a film, a kultúra és a felsőoktatás vezető képviselőitől, meghatározó személyiségeitől.

2016. július 26.

A támogató nyilatkozatok beszerzése. A Magyar Művészeti Akadémia teljes elnökségének támogató nyilatkozata

2016. nyár

Hivatalos együttműködés megkezdése a Testnevelési Egyetem Beruházási Programirodájával (részlet a megállapodásból: „Az állami fenntartású társegyetem fejlesztésének előkészítőjeként széleskörű tapasztalatokkal rendelkezik a nagy volumenű, oktatási célú beruházások területén. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma oktatásért felelős államtitkára, dr. Palkovics László ezen okból kifolyólag megbízta a Programiroda vezetőjét, Gyetvai Árpád Miniszteri Biztos Urat a Színház- és Filmművészeti Egyetem új elhelyezését szolgáló előkészítő tevékenység elvégzésével”).

Lehetséges helyszínek elemzése: Déli pályaudvar felszabaduló területei, Margit krt. – Fény u. közötti terület – a Millenáris park meghosszabbítása, Nyugati pályaudvar – Podmaniczky u. közötti terület, volt BM kórház területe és épületei.

2016/2017-es akadémiai év évnitója, SZFE - Uránia Nemzeti Filmszínház

Palkovics László, felsőoktatásért felelős államtitkár személyesen megjelent, és beszédében hangsúlyozta a méltatlan infrastrukturális feltételek javításának, új egyetemi kampusz létrehozásának fontosságát.

2016. ősz

a volt BM kórház területének véglegesítése.

Teljes és részletes koncepció kialakítása az országos tervpályázathoz.

2017. április

30 millió Ft állami támogatás a tervpályázat lebonyolításához. A pályázati dokumentáció véglegesítése. Az országos tervpályázat zsűrijének felkérése a Magyar Építészkamara bevonásával, Zoboki Gábor és Kovács Csaba szakmai vezetésével.

2017. május

a tervpályázat megíiusulása, a területre bejelenti az igényét a Magyar Művészeti Akadémia (építészeti múzeum céljára)

2017/2018-es akadémiai év évnitója, SZFE – Ódry Színpad

Horváth Zita oktatásért felelős helyettes államtitkár személyesen megjelent, és beszédében hangsúlyozta a méltatlan infrastrukturális feltételek javításának, új egyetemi kampusz létrehozásának fontosságát.

2017. szeptember

Együttműködésben a Testnevelési Egyetem Beruházási Programirodájával új helyszínek feltárása, elemzése: volt Közvágóhíd területe és épületei, a Régi Nagyvásártelep területe és épületei, Máriássy – Nádasdy utcák által határolt fejlesztési terület.

2017. október

Kormányelőterjesztés-tervezet a IX. kerület Máriássy – Nádasdy utcák által határolt terület megjelölésével.

2018. január

Az SZFE szenátusának támogató állásfoglalása az előterjesztésről.

2018. január 5.

A felkínált terület magántulajdon, beépítése előrehaladott állapotban van, 545 lakásos lakópark épül rajta.

2018. február

Együtműködésben a Testnevelési Egyetem Beruházási Programirodájával új helyszínek feltárása, elemzése: az Óbudai Egyetem (volt „kandós”) épületei: Tavaszmező utca 7-13. (kollégium), a 14-18. (oktatási épület), a 15. (főépület) és a 17. házszám (oktatási épület), vagy a volt „Bánki”: József krt. – Népszínház u. – Csokonai u., illetve a 8. kerület által felkínált szociális bérlakások valamelyikének területe: József utca 25-27, József utca 55., József utca 57., a József utca 59., a Lovassy utca 4/b, Lovassy utca 6., a Magdolna utca 2., a Magdolna utca 4. és a Magdolna utca. 6.

2018. május

az Óbudai Egyetem volt „Bánki” épülete, az SZFE Vas utcai épülete és a József utca 25-27. mint végleges SZFE Kampusz helyszín kiválasztása. Tervpályázat kiírása.

2018. június

A nyertes építészirodával T2.a Építésziroda Kft. (Turányi Gábor és Turányi Bence) az együtműködés elkezdése.

2019. február 28.

a megvalósíthatósági tanulmányterv elkészítése.

2019. március 1.

az SZFE és az Óbudai Egyetem egyidejű elhelyezésének tárgyában kormányrendelet előkészítése.

Végezetül álljon itt egy-egy részlet a 2019-ben beadott két érvényes rektori pályázatból. Mindkét pályázatot és pályázót nagyra becsüli az egyetemi közösség. Éppúgy mint az érdemi, tényekkel és meggyőző érvekkel alátámasztott vitát és az egymásra való kíváncsiságot.

Upor László rektori feladatokkal megbízott rektorhelyettes (ki nem nevezett rektor)

"Kampusz: gyógyír minden bajra?

Természetesen nem. De majd nem.

Pillanatnyilag az oktatás több helyre szétszórva (és mindenütt mostoha körülmények között) folyik. A már működő szakokat és a jelenlegi hallgatói létszámot sem tudjuk a mai követelményeknek megfelelően kiszolgálni, súlyos kompromisszumokat kell kötnünk. A továbblépéshez pedig újabb képzésekre volna szükség. A legfájóbb hiány az idegen nyelvű szakoké, amelyekre pedig érzékelhető igény volna, és amelyek nélkül lassan lecsúszunk a térképről. (Két nemzetközi joint master képzés már eredményesen fut, a harmadik hamarosan indul, de a távlatok igen szélesek.) Ha az Egyetem a jól igazolható igényeknek megfelelő infrastruktúrához jut, számos országból vonzhatjuk ide a hallgatókat, és könnyen hívhatunk meg külföldi vendégoktatókat (ahelyett, hogy a jobb körülmények vonzásában a hazai hallgatók és oktatók mennének külföldre). **Márpedig ez elemi érdekünk; a bezárkózás az öngyilkossággal egyenértékű.** Ha megépül az egyetem új komplexuma, ott minden létező - és jó darabig minden jövőbeni - képzés meglegeli a helyét. Még hozzá úgy, ahogyan annak mindig is lennie kellett volna: dinamikus egységben. Az együttműködés, az átjárhatóság, a kölcsönhatás magától értetődő, a hallgatói-oktatói tevékenységek szabadságfoka és rétegzettségje jelentősen megnő.

Ha megépül az egyetem otthona, az "oktatás", a "kutatás" és a "művészi alkotás" egysége, elszakíthatatlansága látványossá válik."

Bagossy László, a Színházművészeti Intézet vezetője

"Az SZFE gazdálkodási stratégiájának az ezredfordulótól mindinkább részévé vált az a remény, hogy egy nagyobb és korszerűbb épületegyüttesben optimális hallgatói létszámnövekedést érhetünk el, saját bevételeinkkel ki tudjuk termelni adminisztrációnk költségeit, új infrastruktúránkkal alkalmassá válhatunk a nemzetközi kapcsolatok színvonalas bővítésére, továbbá hogy olcsó, nyereséggel kecsegtető képzéseket indíthatunk szaktudásunk perifériáin anélkül, hogy megnehezítenénk vagy gyengítenénk az elitképzés centrális érdekeit.

Mindebből csak a jelentős létszámnövekedés valósult meg, elsősorban szakképzések és alapképzések formájában, amely a régi és szűkös oktatási tereinkben még rosszabb helyzetbe sodorta művészképzéseinket: a helyhiány egyre gyakrabban kényszerít ránk szakmai kompromisszumokat. Az elavult eszközpark, a rendszeres karbantartás részleges és kényszerű elmaradásai világvégi állapotokat eredményeztek, ami a filmes oktatásban mutatja a legdrámaibb képet, hiszen ott a technikai igények is kifinomultabbak, gyorsabb az amortizáció, és az oktatás nemzetközi fogadóképessége is hatalmas versenyhátrányban van.

A négy évvel ezelőtti, átfogó MAB-ellenőrzés szinte minden kifogása anyagi problémákra volt visszavezethető, ugyanakkor számos helyen kiemelték, hogy a tanári kar odaadó működése, magas szakértelme és a kialakult pedagógikum összességében sok problémára jelent megoldást. Erre a vigaszra büszkék vagyunk ugyan, de ez az állapot nem tartható fenn hosszú távon."

“

Azt gondolom, abban nincs vita, hogy a Színházművészeti Egyetem az egyik legfontosabb magyar kulturális intézmény, oktatási intézmény, és ehhez az intézményhez 30 éve nem nyúltak hozzá, változatlan formában működik. Azt gondolom, hogy így, ebben a helyzetben a nemzeti identitás megerősítéséhez, átörökítéséhez nem tud megfelelő mértékben hozzájárulni.

”

A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM HÍRLEVELE

RENDKÍVÜLI HÍRLEVÉL A HITVALLÁSRÓL

IMPRESSZUM

SZabadság
Felsőfokon.
Egyetértünk?

Színház- és Filmművészeti Egyetem,
2020. július 1.

Felelős kiadó: Dr. Vonderviszt Lajos, kancellár
Felelős szerkesztő: Veszprémi Judit, Sziopisz Mária
Grafika: Veszprémi Judit
Szerkesztő: Balázs Gábor, Jákfalvi Magdolna, Kárpáti Péte.
Főszerkesztő: Novák Eszter

Köszönet a Színház- és Filmművészeti Egyetem oktatóinak és munkatársainak, Porogi Dorka és Szenteczki Zita doktori hallgatóknak a kiadvány összeállításában nyújtott segítségéért.

Megjelenik 2020. július 1-én, online és elektronikus formában.